

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoCsp/46/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119372429
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:6119372429.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a sudcov JUDr. Moniky Juskovej a Mgr. Miloša Koleka v spore žalobcu: Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpeného Bobák, Bollová a spol., s.r.o., so sídlom Dr. Vladimíra Clementisa 10, Bratislava, proti žalovanému: B. Š., C.. XX.XX.XXXX, S. U. XXXX/XX, XXX XX M., o zaplatenie 238,16 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 11Csp/23/2020-48 zo dňa 11.06.2020 takto

rozhodol:

Potvrdzuje prvoinštančný rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

Nárok na náhradu trov odvolacieho konania žalovanému voči žalobcovi nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol:

„I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 178,16 eur s 5 % ročným úrokom zo meškania odo dňa 3.6.2018 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalobca m á p r á v o na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 49,60 %, o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom samostatným uznesením.“

2. Prvoinštančný súd takto rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobca voči žalovanému domáhal zaplatenia istiny vo výške 238,16 eur s príslušenstvom titulom neuhradených služieb a zmluvnej pokuty/zmluvných pokút.

Vychádzal z tvrdenia žalobcu, že žalobca so žalovaným uzatvoril zmluvu č. X.. Žalobca pri uzavretí dodatku k zmluve č. X. odpredal žalovanému telekomunikačné zariadenie značky Huawei P9 Lite Mini black za kúpnu cenu uvedenú v dodatku k zmluve s dohodnutou zmluvnou pokutou vo výške 145,- eur. Zmluvná pokuta bola vypočítaná v súlade s článkom 2.5 dodatku k zmluve, v ktorom bola dohodnutá vo výške 60,- eur. Podľa pravidiel výpočtu sa jej výška zmluvnej pokuty znížila v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia dodatku k zmluve - 29.11.2017 do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti žalovaným - 23.12.2017. Žalovaný viazanosť po dobu 24 mesiacov nedodrжал, čím porušil svoj základný záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby a platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby. Žalovaný ďalej, ani po výzve neuhradil včas cenu poskytnutých služieb vo výške 34,16 eur.

Prvoinštančný súd vyhovel žalobe v sume 178,16 eur s prísl., ktorá suma pozostáva z istiny vo výške 34,16 eur, a to za neuhradené poskytnuté služby vyfakturované faktúrou č. 2424866127 zo dňa 8.1.2018 splatnou dňa 22.1.2018 v sume 15 eur a faktúrou č. XXXXXXXXXXXX na sumu 19,16 eur zo dňa 8.12.2017, splatnou dňa 22.12.2017 a z neuhradenej istiny 144,- eur. t. j hodnoty mobilného telefónu, ktorú žalovaný neuhradil.

Prvoinštančný súd v prevyšujúcej časti, t. j. v časti zmluvnej pokuty vo výške 60,- eur žalobu zamietol ako nedôvodnú, nakoľko celá klauzula uvedená v článku 2.5 písm. b) je nejasná, nezrozumiteľná a pre spotrebiteľa nepochopiteľná. Z uvedených ustanovení nie je možné zistiť, čo tvorí zmluvnú pokutu, aký je dôvod na uloženie takejto zmluvnej pokuty a túto zmluvnú podmienku, zmluvnú pokutu, považoval za neprijateľnú, nakoľko je v neprospech spotrebiteľa, je nejasná nezrozumiteľná, v rozpore s dobrými mravmi. Účastník pri uzatváraní takejto zmluvy nemôže pochopiť znenie, ako ho stanovil žalobca. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2, § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Úspech žalobcu bol 74,80 % a úspech žalovaného 25,20 %, preto priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 49,60 %.

3. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku, a to proti zamietavému výroku v rozsahu zmluvnej pokuty s príslušenstvom, odvolanie žalobca. Namietal, že dojednanie zmluvnej pokuty ako tzv. zabezpečovacieho inštitútu v zmluvných vzťahoch je plne v súlade s platným právnym poriadkom Slovenskej republiky. V minulosti niektoré súdy vyhodnotili dohodu o zmluvnej pokute v dodatku zmluvy žalobcu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku z dôvodu, že výšku zmluvnej pokuty považovali za neprimerane vysokú a z dôvodu, že dohoda o zmluvnej pokute nezohľadňovala čas, kedy užívateľ služieb prestal plniť svoje zmluvné povinnosti. Žalobca nedostatky dohody o zmluvnej pokute odstránil. Maximálna výška zmluvnej pokuty zodpovedá výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu a dohoda o zmluvnej pokute zohľadňuje časový aspekt porušenia zmluvných povinností. Žalobca jasne a zrozumiteľne uviedol, že pri uzavretí dodatku poskytol žalovanému ako účastníkovi telekomunikačnej služby zvýhodnenie spočívajúce v poskytnutí zľavy z hodnoty mobilného telefónu. Žalovaný mal možnosť voľby, či si kúpi mobilný telefón za riadnu maloobchodnú cenu bez akýchkoľvek ďalších záväzkov, alebo si kúpi mobilný telefón za zníženú cenu, teda so zľavou z kúpnej ceny na základe dodatku a po dohodnutú dobu viazanosti zotrvá v zmluvnom vzťahu so žalobcom ako aktívny užívateľ služieb a bude platiť riadne a včas ceny za poskytnuté telekomunikačné služby. V dodatku, z ktorého nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty si žalobca v tomto konaní uplatňuje, je časový aspekt porušenia zmluvných povinností zohľadnený. Dohoda o zmluvnej pokute rozlišuje, či došlo k porušeniu zmluvných povinností po uzavretí dodatku alebo pred uplynutím dohodnutej doby viazanosti. Zohľadnenie času porušenia zmluvných povinností v dohode o zmluvnej pokute má zachovať naplnenie funkcie zmluvnej pokuty, ktorou je zabezpečenie záväzkového vzťahu, motivácia k plneniu zmluvných povinností spojená s následnou sankciou za jej nesplnenie, reparácia spočívajúca v odstránení škodlivého následku, ktorý by mohol vzniknúť v príčinnej súvislosti s porušením povinností. Dojednanie zmluvnej pokuty a jej výšky nemohlo spôsobiť nerovnováhu medzi účastníkmi zmluvného vzťahu. Dôvodom uzatvorenia dodatku bola pre žalovaného možnosť získať za výhodnú cenu mobilný telefón, za ktorý by v prípade kúpy v rámci maloobchodných cien musel zaplatiť omnoho vyššiu cenu. Mobilný telefón si mohol žalovaný kúpiť za riadnu maloobchodnú cenu bez hrozby sankcie za nedodržanie zmluvných povinností a dohodnutá zmluvná pokuta neprevyšovala výšku poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu. Vzhľadom na výhodu, ktorú žalovaný na základe uzatvorenia dodatku k zmluve získal, je výška dohodnutej zmluvnej pokuty primeraná a objektívne nespôsobila poškodiť žalovaného ako spotrebiteľa. Žalobca si dohodnuté zmluvné povinnosti riadne plnil a žalovaný si svoje zmluvné povinnosti neplnil. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/172/2007, podľa ktorého primeranosť výšky zmluvnej pokuty treba posúdiť v každom prípade individuálne, vzhľadom na všetky okolnosti daného prípadu. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti tak, že zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 60 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 60 Eur od 03.06.2018 do zaplatenia a prizná žalobcovi náhradu trov konania.

4. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ak si strany dohodnú pre prípad porušenia zmluvných povinností zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, povinný pokutu zaplatiť, i keď oprávnenému účastníkovi porušením povinností nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu je možné dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo spôsob jej určenia.

Podľa článku 6 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzavretých so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzne pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

5. Oboznámením sa s obsahom spisu, odôvodnením napadnutého rozhodnutia, zisteným skutkovým stavom, ako aj právnym posúdením uplatneného nároku, odvolací súd konštatuje, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie. Predmetom odvolacieho konania bol zamietavý výrok týkajúci sa nepriznania zmluvnej pokuty dojednanej v zmluve o poskytovaní verejných služieb č. A11765367.

Odvolacie námietky týkajúce sa nesprávnych skutkových zistení vrátane nesprávneho právneho posúdenia nepovažoval za dôvodné. Rozhodnutie prvoinštančného súdu netrpí skutkovými vadami. Skutkový základ bol prvoinštančným súdom riadne vytvorený. Strany sporu nenavrhli vykonať žiadne ďalšie dôkazy, než tie, ktoré boli predložené prvoinštančnému súdu v listinnej podobe so žalobou. Z listín prvoinštančný súd riadne zistil skutkový stav tým, že všetky dôkazy vyhodnotil jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti, nezistil žiadne dôvody na zabezpečenie iných, ďalších, dôkazov podľa § 295 CSP a najavo nevyšli žiadne novoty.

Vo vzťahu k právnemu posúdeniu veci odvolací súd nezistil pochybenie prvoinštančného súdu (neaplikoval príslušnú právnu normu, aplikoval nesprávnu právnu normu, obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval). Súd prvej inštancie náležite posudzoval právny vzťah ako vzťah spotrebiteľský, ktorý vznikol z titulu zmluvy o poskytovaní verejných služieb č. X. zo dňa 29.11.2017. Vo vzťahu k dojednanej zmluvnej pokute správne poukázal na dojednané zmluvné podmienky vyplývajúce z čl. 2.5 dodatkom k zmluvám o poskytovaní verejných služieb zo dňa 29.11.2017. Dospel k správnomu záveru, že uvedené dojednanie zmluvnej pokuty pre prípad porušenia zmluvných povinností zo strany žalovanej spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného. Žalobca totiž právo na zaplatenie zmluvnej pokuty odvodzuje od porušenia povinnosti včas a riadne platiť za služby a nesplnenie povinnosti žalovaného zotrvať po určitú dobu vo vzťahu, čo je neakceptovateľné. Na tomto závere nemôže nič zmeniť ani to, že jej výška mala tvoriť výšku zľavy za mobilný telefón. Rovnako neobstojí poukaz žalobcu na to, že zohľadňoval časový aspekt porušenia povinností s klesajúcou sumou zmluvnej pokuty po mesiaci. Je potrebné si uvedomiť, že nie každé prípadné porušenie povinnosti je rovnakej intenzity, významu a následkov. Porušením povinnosti pritom nemôže byť využitie oprávnení daných zákonom, či dohodou.

Značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spôsobuje aj to, že zmluvná pokuta bola dojednaná len pre prípad porušenia povinností žalovaným.

Vo vzťahu k regresívnej zmluvnej pokute odvolací súd uvádza, že sankcia spočívajúca v regresívnej zmluvnej pokute vždy musí zodpovedať nie len času a rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne.

Nie je dôvodná ani odvolacia námietka žalobcu, že maximálna výška zmluvnej pokuty zodpovedá výške poskytnutej zľavy z ceny mobilného aparátu. Zmluvná pokuta je totiž viazaná na porušenie konkrétnych povinností a nemá súvis s poskytnutou zľavou z kúpnej ceny mobilného telefónu. Je tiež právne bezvýznamné tvrdenie žalobcu, že žalovaný nebol žiadnym spôsobom nútený k uzavretiu dodatkov k zmluve o pripojení.

V predmetnom prípade sa nejedná o individuálne dojednanie zmluvnej podmienky, ale o formulárovú spotrebiteľskú zmluvu, ktorej obsah žalovaný ovplyvniť nemohol. Ustanovenia o zmluvnej pokute tvorili predtlač dodatku k zmluve bez možnosti voľby jeho prijatia alebo odmietnutia. Vzhľadom na charakter tohto dojednania a jeho začlenenia v texte dodatku zmluvy, nemôžu byť žiadne pochybnosti, že zmluvná pokuta nebola dojednaná individuálne. O takéto individuálne ustanovenie by sa jednalo vtedy, keď by práve takáto časť dohody bola výsledkom dojednania zmluvných strán. O individuálnom dojednaní však nemožno hovoriť v prípade, keď si zákazník zvolí určitú formu záväzku (jednu z ponúkaných možností),

avšak musí prijať celý súbor opatrení a dojednaní ustanovených v zmluve, všeobecných podmienkach a cenníku, minimálne ich nemôže vylúčiť. Táto skutočnosť vyvracia aj neustále opakované tvrdenia, že žalovaný mal možnosť voľby zobrať si mobilný telefón a s akým záväzkom. V tomto kontexte je zrejmé, že takáto domnelá voľba je len iluzórna a zároveň vytvárajúca „efekt bludiska ďalších záväzkov“.

V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší (§ 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Správneho výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania. Za daného stavu odvolací súd rozsudok v zamietavom výroku a súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

6. V odvolacom konaní žalobca nebol úspešný, nárok na náhradu trov odvolacieho konania mu preto nevznikol. Naopak fakticky plne úspešný bol žalovaný, ktorému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovanému žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

7. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.